

Nr. 1 - Påske 2015 - 68. årgang

Hvaler Menighetsblad

God Påske

Innholdsfortegnelse:

Påskehilsen fra Grethe	3
Leder har ordet:	4
Min påskesalme	5
Under himmelbuen	6
Menighetsrådet melder	8
Middelalderen fram i lyset på Hvaler	10
En sjøgutt fra Hvaler	12
Påskan i Hvalerkirkene	14
Josef fra Arimatea	15
Min påskesalme	16
Påskemorgen slukker sorgen	17
Hva vet du om påske?	18
Flexx på Hvaler	19
Ut i det blå 2015	20
Vårlig blomsterdekorasjon	22
Fra kirkevergen	24
Velkommen til Tjellholmen på Hvaler!	27
Grenseløs korsang	28
Barnesidene	30
Spennende tårnagentoppdrag i kirken	34
Kreative låtskrivere	36
Fra foreningslivet på Hvaler	44
Gudstjenester	45
Folkemengdens bevegelse	46

Forsidefoto: Ragnar Bjørck. Detalj fra prekestolen i Spjærøy kirke.

Foto Side 2: Blåveis i lia. Foto Ragnar Bjørck.

Påskehilsen fra Grethe

Hver dag er nå litt lysere enn gårsdagen. Gradestokken beveger seg sakte oppover på plussiden. Innimellom er det deilig å sette seg ned på svaberget, se utover havet og åpne opp for undring over den uendelige horisonten. En horisont som peker langt utover det øyet kan se.

Det er påske. Igjen skal den store fortellingen om Jesu siste påskefeiring i Jerusalem fortelles i Hvalers to kirker.

En fortelling som akkurat som horisonten ved havet peker langt utover det øyet og hodet kan se og forstå.

Olav H. Hauge har skrevet et lite dikt om at det kan være vanskelig å ta inn alt på en gang, det er godt nok å nøye seg med et lite glimt.

*Kom ikkje med heile sanningi
kom ikkje med havet for min tørste
kom ikkje med himmelen
når eg bed om ljøs,*

*men kom med en glimt, eit dogg, eit fjom,
slik fuglane ber med seg vassdropar
frå lauget
og vinden eit korn av salt*

Et lite saltkorn og noen vanndråper gir glimt av det uendelige havet. En enkelt stemme eller en detalj i påskefortellingen kan berøre og gi glimt av en helhet.

I lys av vårens uro og frykt i nyhetsbildet lar jeg meg berøre av ordene Jesus sa før han ble drept:

Far, tilgi dem, for de vet ikke hva de gjør.

Det er vanskelig å forstå at han kunne si dette i denne situasjonen. Men de få ordene gir et glimt av det påskefortellingen handler om – tilgivelse og forsoning. Noe som var dødt, får nytt liv..

Om du velger lange påskedager på fjellvidder dekket av snø, anbefales et besøk i en av landets mange fjellkirker. Tilbringer du påskan her ved havet, åpnes dørene i Hvalerkirkene. Hver gudstjeneste har sitt særpreg og gir en liten dråpe av påskens store og uendelige helhet.

En god og livgivende påske ønskes dere alle!

Einar Morland

I vinter har mange nordmenn fulgt med på NRK TV sin serie "Kampen om tungtvannet". Denne serien har tatt seg friheter i forhold til den faktiske historien, og dermed er det flere moralske dilemmaer som er blitt belyst på en ny måte. Mange seere har sikkert tenkt over hvordan de selv ville ha reagert i en krigssituasjon slik det var i Norge i 1940 – 1945. Ville man ha våget å yte motstand? Ville man av hensyn til familie og egen situasjon samarbeidet med okkupantene? Ville man vært villig til å ofre livet for en frihetskamp som til å begynne med virket helt håpløs? Mange norske forfattere var opptatt av dette i årene etter 1945, og skrev om svik og om heltemot – og om hvor tilfeldig det kunne være om man havnet "på den riktige siden" i disse årene. En regner at 10.000 nordmenn mistet sine liv som følge av krigen, og de fleste av disse døde utenfor landets grenser. Jeg har fem onkler som alle var krigsseilere, altså sjøfolk som seilte for de allierte under krigen. Alle fem kom hjem i live, men minnene om torpedering og traumer fra tøffe opplevelser bar de med seg resten av livet. Mange av de hjemvendte krigsseilerne hadde en salme som betydde mye for dem, og "Alltid freidig" er en slik salme. Den er kort og lett å huske, og har et innhold som kan gi trøst og styrke når

livet røyner på. Det sies at mange danske motstandsfolk sang eller plystret "Alltid freidig" når de under siste krig ble sent til retterstedet.

"Alltid freidig" er i Norge blitt en kjær salme som ofte brukes både i brylluper og i begravelser. I min tid i folkeskolen på 1960-tallet var det en av de salmene som vi sang mange ganger hver uke. Salmen dukket også opp i minnebøkene som barn hadde den gangen, og mange kan fremdeles teksten utenat. «Alltid freidig» ble skrevet av danske Ernst Christian Richardt (1831 – 1892) i 1867. Melodien er av Christoph Ernst Frederik Weyse fra 1838. Salmen har nummer 415 i den nye salmeboken vår:

1 Alltid freidig når du går
veier Gud tør kjenne,
selv om du til målet når
først ved verdens ende!

2 Aldri redd for mørkets makt!
Stjernene vil lyse;
med et Fadervår i pakt
skal du aldri gyse.

3 Kjemp for alt hva du har kjær,
dø om så det gjelder!
Da er livet ei så svært,
døden ikke heller.

Min påskesalme

Du kjenner nok dikteren Jakob Sande (1906 – 1967). Han har skrevet vakre stemningsdikt, han har skrevet folkelige viser om livet til sjøs i og i havn og han har skrevet spottende ord om hykleriske prester og andre som har holdt småfolk nede. Ja, og så har han skrevet om "dagen derpå" på en måte som er gått inn i språket vårt: "I morgon skal eg byrja på eit nytt og betre liv – trur eg! I morgon, i morgon – men ikkje i dag..." Diktene hans om *den vesle jenta og folungen og om vesle Daniel* som skal seile til sjøs for første gang har sikkert gjort inntrykk på flere enn meg.

Men den ramsalte Jakob Sande er også representert i den nye salmeboken med to salmer. Den ene er en julesalme som de fleste kjenner: *Det lyser i stille grender*. Den andre er en påskesalme, og den er mindre kjent. Vi har sunget denne salmen i kirkene våre, til tonen av Rolf Karlsen, men den er ikke blitt sunget hver påske. Kanskje teksten oppleves litt kronglete:

Jakob Sande.

"Kront med klungerkrans kring panna" – men ta deg gjerne litt tid til å lese og høre hvor flott det er sagt! Klunger er vestnorsk dialekt for tornebusk eller villrose.

Dette er den påskesalmen som griper meg mest, fordi teksten er så sterk og inderlig. Hele salmen bygger opp en stemning som peker frem mot den enkle linjen i det siste verset: *Styrk og nør mi veike tru*. Disse få ordene minner om bibelfortellingen som vi kan lese i evangeliet etter Markus, kapittel 9, fra vers 23 og utover: "Alt er mulig for den som tror" (sier Jesus). Straks ropte guttens far: "Jeg tror, hjelp meg i min vantro!"

«Du som låg i natti seine» ble skrevet av Jakob Sande da han var en ganske ung mann på 25 år, og du finner den som nummer 138 i den nye salmeboken:

1 Du som låg i natti seine
sorgtyngd, vanvord og åleine,
skjelvande på såre kne,
du som skåli trufast tømde
medan alle dine rømde,
stridsmann frå Getsemane!

2 Du som spotta vart og banna,
kront med klungerkrans om panna,
medan augo brann i sorg,
du som stod i namnlaus pine,
skild frå dei du kallar dine,
einsam i Pilati borg!

3 Du som hekk til krossen nagla,
medan blodut sveitte hagla
frå di panne då du sa:
«Fader, kvifor gjekk du frå meg!»
Å, lat nådens blodstraum nå meg,
offerlam frå Golgata!

4 Lær mi sjel kor du laut lida,
syn meg såret ditt i sida,
styrk og nør mi veike tru.
Syn meg dine merkte hender,
så eg frelst mitt auga vender
opp til deg på krossen, du.

Einar Morland

Under himmelbuen

Ingenting å klage på, akkjasann

Skulle ønske jeg likte å gjøre husarbeid, gå å stulle og pusle og gjøre det pent rundt meg. Dessverre synes jeg husarbeid er drepande kjedelig, dessuten blir man jo aldri ferdig med det. Så fort du har ordnet noe på et sted, er det bare å snu seg å ta fatt på neste sted. Rydde, tørke støv, støvsuge, vaske gulv, legge tøy i vaskemaskinen, henge opp, brette sammen, rydde inn; om att og om att.

Andre er så flinke til å ha det ryddig og fint synes jeg. Bordplater er tomme for post fra går, tomme kaffekopper og appelsinskall. Sofaputene ligger lekkert dandert, og sko står sirlig plassert på skostativ i gangen.

Av og til tar jeg meg veldig sammen og rydder et sted i huset til det blir helt strøkent. Alt har fått sin faste plass, sirlig putta inn her eller der. Det sørgelige er at det bare varer kun til jeg savner noe. Hvor har jeg ryddet bort den da tro? Og så er det å hale ut av skuffer og skap, og så kan jeg begynne forfra igjen.

Husarbeid er egentlig sånt arbeid som ikke synes når det er gjort, men det du ikke gjør synes svært godt! Hvis jeg har

gjort noe annet enn den sedvanlige ryddingen et par kvelder etter endt jobb, som å skravle lenge i telefonene, lese en interessant artikkel, spille wordfeud med min onkel, eller rett og slett ikke vært hjemme, da, når huset ser forsømt ut, kommer det alltid uventete gjester. Aviser flyter, rusk rundt vedovnen (mye bøss av ved), skitne hundelabber i gangen, katterhår i sofaen osv. Jeg føler meg som en sjuske. Ikke bra. Veldig dumt i grunn, så hyggelig som det er at det kommer noen innom uten at man må invitere, planlegge, støvsuge, lage mat og ha nypolert frukt på fatet. Egentlig skjønner jeg at uventede gjester ikke kommer for å innsisere om jeg har tørket støv i det siste. Det er jeg som er dum, men samme hvor mye jeg forteller meg selv det, og vet at det er sant, tror jeg ikke helt på at det er i orden likevel.

Nei, send meg ut i hagen i stedet, der liker jeg å holde på. Rydde, hakke, luke, klippe og spa om igjen og om igjen. Repeterende arbeid det også, men lystbetont. Tro endelig ikke at jeg er ajour der heller, aldri rekker jeg med alt, og jeg blir fryktelig frustrert når rådyra har spist opp alle roseknoppene og snaugnagd jordbæra. Vånd (jordrotte) og jeg kjemper om hvem som skal få ta opp potetene, til nå er det omtrent 50 % på

hver av oss. Likeledes vet jeg godt at kampen mot ugresset er fåfengt, men jobber på likevel.

Og nå står vi foran den fineste hagetiden, vår og påske med sine tulipaner, liljer og krokus i sprakende gule farger som skinner om kapp med sola. Man kjenner at det er lettere å puste, lettere å leve og blodet renner fortere i årene igjen, energien kommer tilbake. Jeg slutter aldri å undre meg over naturen, over detaljer, over mangfold, over skjønnhet og brutalitet. Opp igjennom stiv, frossen grå mark bryter nytt liv, baner seg trassig fram. Hvert år tenker jeg at akkurat i år skal jeg fange det øyeblikket da bjørkeløvet spretter, men jeg klarer det aldri. Plutselig en dag er det gjennomsiktige, lyse, brune sløret der som gjør at neste dag er det irrgroent og struttende museører på kvisten.

Midt oppi den livsbejaende våren har påsken fått plass. Den vanskeligste av alle høytidene våre. Påsken rommer alt som er menneskelig; griskhet, svik, feighet, løgnaktighet. Den rommer fortvilelse,

skuffelse, smerte og sorg. Og så, når alt har vært tungt og svart og fælt noen dager, kommer påskemorgen som en ny vår til oss. Brøyter seg vei, rister bort gammelt tjafs, og sier liksom: «Ja, du er et menneske med alle dine feil og mangler, men gråt ikke, det er nytt liv rundt deg, du er omgitt av nåde». Nåde, dette begrepet som er umulig å fatte rekkevidden av. Et heldig øyeblikk av og til tror man at man har fått et glimt av noe og forstår, følt på en takknemlighet, følt seg sett og hørt av Gud, følt seg omgitt av styrke og omsorg. Nåde.

Nå skal jeg gå å klippe grener av Forsythiaen min og sette dem i vann i drivhuset, så blir det vakker, gul velkomstpunt på trappa til påske. Velkommen vår, velkommen påske og påsegjester, velkommen nåde.

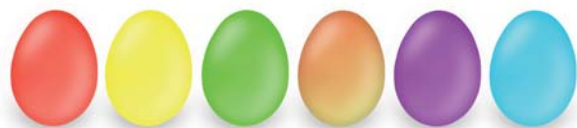
«Ingen mulighet er enestående, svarte engelen. Herren har gitt menneskene mange muligheter».

Paulo Coelho

God og glad vår ønskes av *mormor*.

*Amazing Grace, how sweet the sound,
That saved a wretch like me.
I once was lost but now am found,
Was blind, but now I see.*

John Newton (1725–1807)

Menighetsrådet melder

(februar 2015):

Grunnordning for gudstjenesten i Hvaler Sokn har vært gjennom en lett revisjon. Gudstjenesteutvalget har hatt mange møter i forbindelse med dette, og menighetsrådet har vedtatt de endringene som utvalget har foreslått. Stort sett har vi bare justert ordlyden i grunnordningen slik at den stemmer med det som er blitt praksis i våre gudstjenester de siste årene. Den viktigste forandringen er ny versjon av **Vår Far (Fader vår)**. Slik lyder den i bibeloversettelsen fra 2011:

Vår Far i himmelen.

La navnet ditt helliges.

La riket ditt komme.

La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød, og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere.

Og la oss ikke komme i fristelse, men frels oss fra det onde.

For riket er ditt og makten og æren i evighet.

Amen.

Har du hørt om **festen for de frivillige**? Det er blitt en fin og kjær tradisjon der menighetens stab steller i stand og inviterer til fest en kveld på Kirkens Hus. Da serveres det god mat med litt skjemt og litt alvor for de mange som stiller opp med sin frivillige innsats. Ikke alle innbudte kunne komme på årets frivilligfest i januar, men det var likevel imponerende mange som kom. Det gir grunn til stor takknemlighet at så mange bidrar i menighetens arbeid! Noen lager menighetsblad, noen bringer ut menighetsbladet til husstandene i Hvaler, noen arbeider med barn, unge og eldre på ulike måter, noen er kirkeverter eller klokkere, noen baker kaker og noen går rundt med blomster til de eldste i bygda vår. Tusen takk for all frivillig innsats! Og

innsatsen dekker mange flere oppgaver enn det som ble nevnt her.

Sakristiene i Spjærøy kirke og i servicehuset ved siden av kirken skal rustes opp i vår. Noe av arbeidene håper vi å kunne gjennomføre med dugnadsinnsats. Når vi er ferdige i Spjærøy kirke kommer turen til opprusting av sakristiet i Hvaler kirke.

Ny liturgi er utprøvd under gudstjenestene de siste årene. I januar var gudstjenesteutvalget og forsangerne samlet på Kirkens Hus for å synge gjennom de variantene som hadde gått gjennom utvalgets og organistens nåløy. Det blir en kort presentasjon av disse på menighetens årsmøte i april, og deretter

skal saken til behandling i menighetsrådet. Innen 1. mai 2015 skal vi melde inn til prost og biskop hvordan liturgien skal være i Hvaler Sokn. Dette blir foreløpig slutføring av arbeidet med ny gudstjenesteform.

Trosopplæringsplanen har vært gjennom en grundig revisjon av vår

trosopplærer Marius Sørli Eriksen. Planen er nå godkjent av biskopen. Våre to kirketjenere er i ferd med å avslutte siste del av opplæringen i **kirketjenerskolen**. Gjennom halvannet år har de fulgt skoleopplegget, og blir i løpet av våren fagarbeidere med utvidet kompetanse på det som tilligger kirketjeners oppgaver.

Kirkevalget 2015

Kirkevalget 2015 er en viktig sak! Her i Hvaler skal vi velge nytt menighetsråd samtidig med at det velges nytt kommunestyre i september 2015. Nominasjonskomitéen for vårt eget menighetsråd er (når dette skrives) i full sving, og tilbakemeldingene fra dem er at det er mange som er villige til å være med i menighetsrådet i neste periode. Stor takk både til komitéen og til de mange villige! Vi skal også være med og velge representanter til **Borg Bispedømmeråd** og til den norske kirkes "Storting": **Kirkemøtet**. Den norske kirke skal etter det såkalte

kirkeforliket i Stortinget i 2008 skilles fra staten i 2017, og våren 2016 skal Stortinget etter planen vedta de lovene som skal til for å gjennomføre dette. Vi må be og håpe at klokskap og godhet for den norske kirke vil prege både politikere og valgte representanter i de kirkelige organer, slik at vi også i fremtiden får en romslig folkekirke med stor takhøyde!

Du finner mer om menigheten på denne siden på internett: www.hvaler.kirken.no

Middelalderen fram i lyset på Hvaler

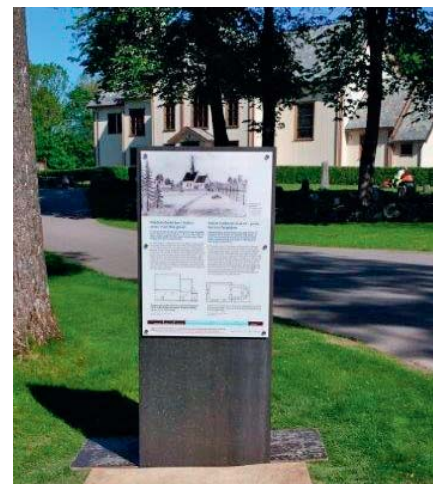
Østfold har en rekke kulturminner knyttet til middelalderen. Så langt kjenner vi 16 stenkirker 27–38 tidligere kirker, 3 kirke-ruiner, 3 hellige/helende kilder, 2 skipsfunn og 1 borgruin. I tillegg kommer rundt 350 hustufter og båttopptrekk registrert på Hvaler datert til perioden rundt 1250 da småkårsfolk fra fastlandet reiste til Hvaler for å drive fiske og fangst i kortere og lengre perioder. Middelalderen i Østfold har imidlertid på mange måter vært en godt bevart hemmelighet. For å bringe denne spennende delen av vår historie fram i lyset, startet fylkeskommunen i 2013 «Middelalderprosjektet», et prosjekt som etter planen skal avsluttes i 2017. Prosjektet står på tre ben:

Tilgjengeliggjøring og formidling av kulturarv, verdiskaping og folkehelse. Mao settes det fokus både på kunnskapsformidling om de kulturminner fylket har fra denne perioden, hva disse kulturminnene kan representere i utvikling av turisme, samt den fysiske aktivitet turveier til de kulturhistoriske stedene kan gi grunnlag for.

Arbeidet med pilgrimsleden gjennom Østfold har så langt stått sentralt i arbeidet med Middelalderprosjektet, og det er åpnet historiske vandreruter i kommuner som Eidsberg, Sarpsborg, Rygge og Moss. Dette som del av den nasjonale pilgrimsleden til Nidaros.

Det er tidligere fylkeskonservator Anne-Sophie Hygen som leder Middelalderprosjektet, her i Sildevika på Sjursholmen sammen med representanter for nasjonalparkforvaltningen, Hvaler Kulturvernforening, Oslofjordens Friluftsråd og Hvaler kommune. De best bevarte hustuftene ligger i dag under et tett lag av ener og slåpetorn.

Middelalderprosjektet har sitt eget design og tavlen som blir plassert ved Hvaler kirke i løpet av våren 2015, er lik den som er avbildet ved Askim kirke. (Platene på bakken ligger der kun i forbindelse med monteringen).

Hvaler faller utenfor denne delen av prosjektet, men er gjennom vår flotte middelalderkirke, de mange hustuftene og båttopptrekk bl.a. på Kirkeøy og Søndre Sandøy «kvalifisert» til midler for informasjon og skjøtsel av kulturminnene knyttet til middelalderen. I kortform innebærer dette prosjektet at:

- Noen av de rundt 350 hustuftene og båttopptrekkene vi har på Sjursholmen, Gilbergodden og Skårsnes på Kirkeøy er blitt ryddet og informasjonstavler satt opp.
- Hvaler kirke, «Middelalderkirken» får en ny informasjonstavle og knyttes til Kyststisystemet. Tavlen har samme design som de som nå plasseres ut ved andre middelalderkirker i Østfold.
- Østfold fylkeskommune gir viktig økonomisk støtte til første gangs skjøtsel og kjøp av informasjonstavler etc.
- Prosjektet etablerer et samarbeid mellom kommunen, styret for nasjonalparken,

De gamle informasjonstavlene på Gilbergodden og Skårsnes fra 90-tallet er nå erstattet av nye. På bildet prosjektleder Anne Sophie Hygen i Østfold fylkeskommune ved tavlene på Gilbergodden.

Hvaler Kulturvernforening, Hvaler menighet og Oslofjordens friluftsråd

- Kyststisystemet på Hvaler får en viktig tilvekst gjennom dette prosjektet.
- Folkehelseperspektivet står sentralt i arbeidet gjennom målsettingen om å få flere mennesker til å være aktive brukere av naturen på Hvaler.

Tuftene på Sjursholmen

De best bevarte tuftene fra middelalderen i et antall på 13 – 15, finner vi i Sildevika på Sjursholmen vest for Homlungen fyr i Nasjonalparken. «Boligområdet», der enkelte tufter har opptil fire skift med sten, er bygget langs en sør-nordgående fjellvegg. Området er imidlertid helt overgrodd med bl.a. slåpetorne, ener og lyng, og et program for skjøtsel i dette området vil gå over en noe lengre periode enn hva tilfellet er på de andre tuftene.

Paul Henriksen
Folkehelsekoordinator i Hvaler kommune

En sjøgutt fra Hvaler

Finn fotografert i Australia.
Foto: Familien Lorentzen.

Finn Georg Lorentzen gikk bortover de brostensbelagte gatene i Fredrikstad. Ved siden av ham gikk storebroren Rolf. Samtalen var munter og forventningsfull. Finn fullførte maskinistskolen i 1947, og var nettopp ferdig med læretida si på Fredrikstad Mekaniske verksted. Nå var de på vei til kontoret til Wilhelmsen for å søke hyre. Han var spent. Det var heldigvis ikke vanskelig å få jobb, de fikk være med stykkgodsskipet Troja til Australia. Finn kjente på spenningen. Han, som kom fra et lite småbruk på Reff på Kirkeøy skulle nå ut i den store verden.

Hvaler har alltid vært en sjømannsbygd, og det å få seg hyre til sjøs var for mange unge gutter det eneste yrkesmessige alternativet. Sjøfolkene fra Hvaler hadde godt rykte på seg. Det hadde også Finn. Han var arbeidsom og pliktoppfyllende.

Han var samtidig en mann av sin tid, og hans yrkeskarriere reflekterer på mange måter en sjøbygds utvikling og tilpasning til kulturelle endringer.

Etter å ha seilt i utenriksfart og på Nordsjøen jobba Finn på de lokale båtene Akerø, D/S Hvaler og senere Hvalerferga I. Det var enklere å kombinere med et etter hvert hektisk familieliv. Etter mange år i lokal rutebåttrafikk gikk Finn i land på begynnelsen av 60-tallet. Han startet med sykkelreparasjon hjemme i kjelleren. Dette var tiden hvor påhengsmotoren kom og fritidsbåtkulturen utviklet seg. Bruken av kystlandskapet var i ferd med å endres. Finn var tilpasningsdyktig. Han benyttet seg av sin kompetanse som maskinist og utvidet virksomheten til reparasjon av motorer. Han fikk stadig flere oppdrag, og i 1971 åpnet han verksted i det gamle butikkløkalet til familien Høgh på Skjærhalden. Han drev med salg og service av påhengere. Det var Chrysler, Johnson og senere Zuzuki.

Den gamle forretningen til Camillo Høgh. Her drev Finn Skjærhalden Marina i mange år. I dag er det Skjærhalden blomster som holder til i lokalene. Foto: Marianne Antonsen.

Finn hadde med dette etablert den første marinaen på Hvaler: Skjærhalden Marina.

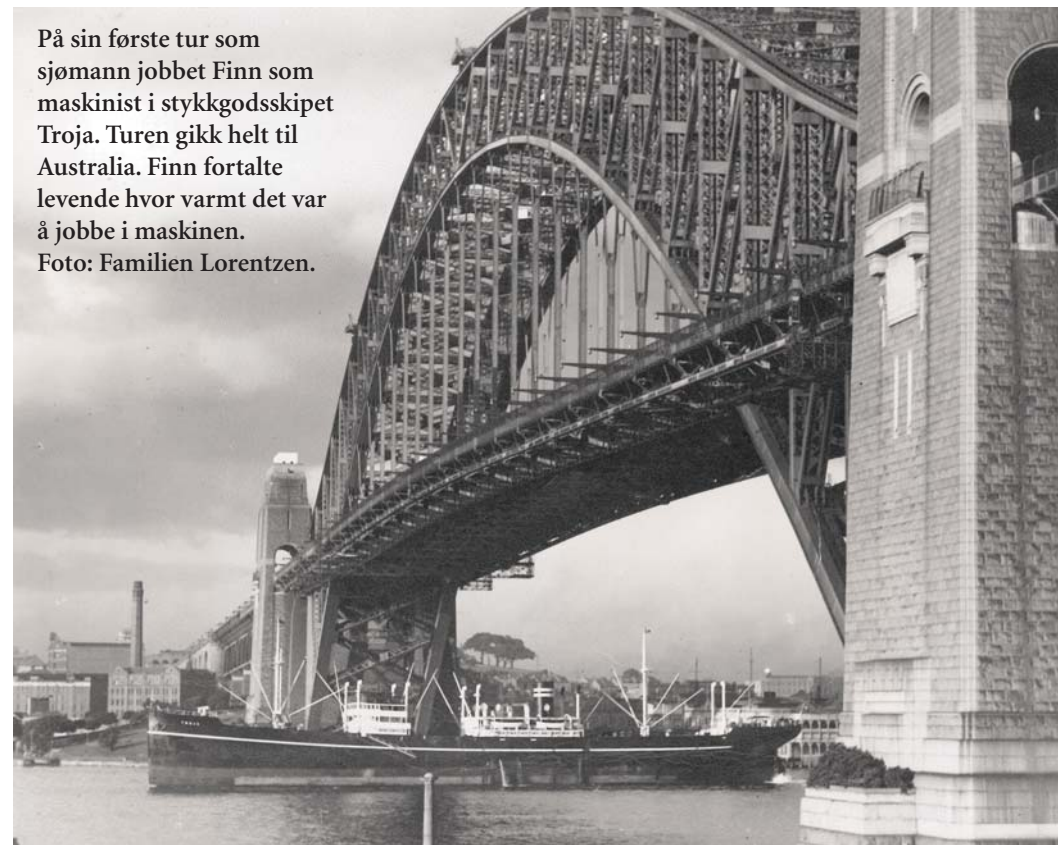
Det er ikke mange sjøfolk fra Hvaler igjen. Hvalerbåtenes glanstid er også over – den forsvant da fastlandsforbindelsen stod ferdig i 1971. I dag er det fritidsbåtkulturen som dominerer i Hvalerskjærgården. Flere marinaer og havneanlegg har etablert seg. Finn var dyktig til å gripe mulighetene som lå i tiden. Hans reise ut i verden innebar et liv fylt med arbeid. Det var mye arbeid og hardt arbeid. I 2011 døde Finn, min bestefar. På slutten av livet oppsummerte han et langt arbeidsliv. Han angret på en ting, og det var at han hadde arbeidet alt for mye.

Finn på Akerø en gang på slutten av 1950-tallet.
Foto: Familien Lorentzen.

*Kathrine Lorentzen Sandstrøm,
Kystmuseet Hvaler*

På sin første tur som sjømann jobbet Finn som maskinist i stykkgodsskipet Troja. Turen gikk helt til Australia. Finn fortalte levende hvor varmt det var å jobbe i maskinen.
Foto: Familien Lorentzen.

PÅSKEN I HVALERKIRKENE

Palmelørdag 28. mars, kl. 13-15

Spjærøy: Øvelsesverksted for barn og unge. Sammen med Kjersti Morland forbereder vi palmesøndagens gudstjeneste gjennom dans, musikk og visuelle hjelpemidler.

Palmesøndag 29. mars, kl 11

Spjærøy: Familiegudstjeneste. Vi hører og ser påskens budskap formidlet av barn og unge med regi av Kjersti Morland.

Skjærtorsdag 2. april, kl. 18

Spjærøy: Måltidsgudstjeneste. Vi feirer nattverd rundt et langbord formet som et kors. Etterpå spiser vi kveldsmåltid sammen.

Helga Johanne Størdal, sang.

Ellers deltar Maria Ying Schorpen

Langfredag 3. april, kl. 11

Hvaler: Pasjonsgudstjeneste. En meditativ gudstjeneste i ord og toner med ulike stemmer fra Jesu lidelseshistorie.

Siri Reigstad Soli, obo. Ellers deltar Maria Ying Schorpen og Toril Nordby.

1. påskedag 5. april, kl. 11

Hvaler: Høytidsgudstjeneste.

Søndagsskole. Vi samles på kirkebakken kl. 11, vandrer «påskestien» sammen, synger ved stasjonen for påskedag og oppstandelse før vi fortsetter gudstjenesten inne i kirken. Ingar Hansen, kornett. Ellers deltar Maria Ying Schorpen.

Invitasjon til danseworkshop for alle barn mellom 4 og 9 år

Palmelørdag 28. mars, kl. 13, i Spjærøy kirke inviterer vi til danseworkshop for alle barn som liker å danse.

På workshopen lager vi dansesekvenser som vi viser på palmesøndagens gudstjeneste.

Kjersti Morland hjelper oss med å fortelle om påske gjennom dans, musikk og farger.

Gi beskjed om du kommer innen onsdag 25. mars, til Grethe prest, tlf. 47479731 eller e-post: grethe@hvaler.kirken.no.

Josef fra Arimatea

Josef fra Arimatea av Pietro Perugino 1495.

Påskefortellingen fra Bibelen inneholder mange små fortellinger om helt alminnelige mennesker som tar del i denne dramatiske historien. Josef fra Arimatea er en mann som nevnes i alle de fire evangeliene.

Det fortelles at han var en rik og vel ansett mann, medlem av jødernes høye råd. Josef var blitt fascinert av det Jesus sa og gjorde. Ifølge evangelisten Johannes var han en hemmelig disippel av Jesus. Han kunne ikke være åpen om det av frykt for den anseelsen han hadde blant jødene.

Da Jesus ble henrettet, tok han likevel mot til seg og ba Pontius Pilatus om å få Jesu kropp. Sammen med Nikodemus som også var en jødisk rådsherre, salvet han Jesus, svøpte ham inn i et nyinnkjøpt linklede og la ham i sin egen familiegrav som han nettopp hadde fått hugget ut i bergveggen. En stor stein ble rullet foran.

Dette er i ettertid regnet som en oppfyllelse av det profeten Jesaja profeterte (Jes. 53,9): «Da han var død, fikk han sin grav blant urettferdige og hos en rik, enda han ikke hadde brukt vold og det ikke fantes svik i hans munn.»

Etter at Jesus var stått opp igjen, vet vi ikke hva som skjedde med Josef. Men det finnes flere legender om ham. En forteller at han dro på misjonsreise til Frankrike, en annen sier han dro helt til England.

I den katolske kirke er Josef fra Arimatea blitt skytshelgen for begravel-sesagenter og kirkegårdsgravere.

En helt alminnelig mann som tross kaos og frykt for represalier, var modig nok til å sørge for at Jesus fikk en verdig begravelse.

Kilde: katolsk.no og snl.no

Helge og Bjørg Johansen.

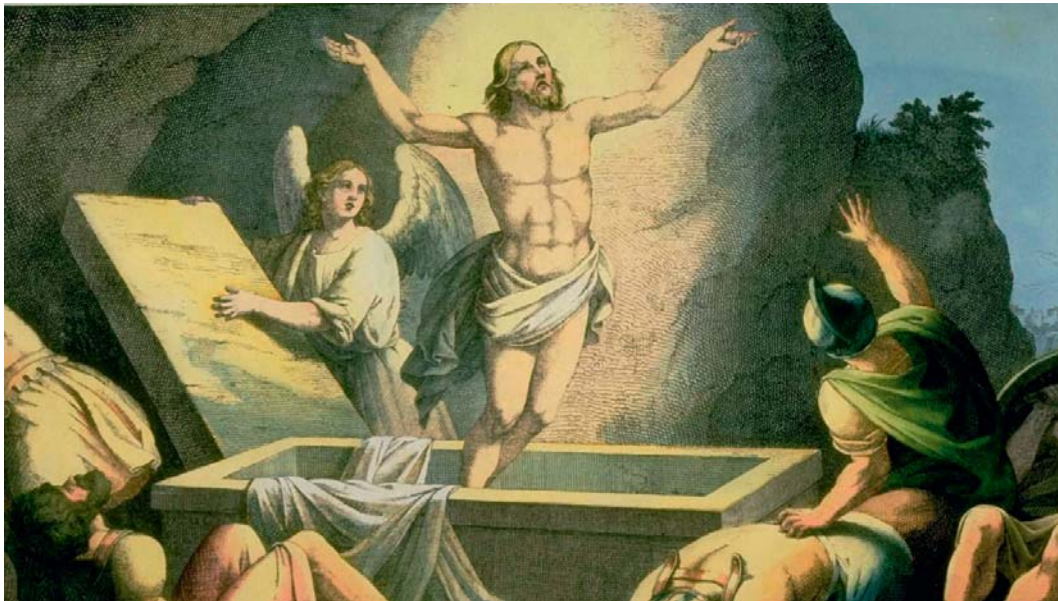
Å skulle velge ut EN påskesalme som betyr mest for meg er ikke enkelt. De handler jo om alt som måtte til for vår frelse, fra Jesu kamp og korsfestelse, til hans seierrike oppstandelse. Kjente og kjære er mange av påskesalmene, vi lærte

Min påskesalme

også flere av dem utenat på skolen. Men velger å stanse ved 'Påskemorgen slukker sorgen', den er på hele 6 vers og skrevet av Grundtvig. Tenker da på den første påskemorgen der ved grava, Jesus møter Maria Magdalena og åpenbarer seg for henne. Så sier han: gå og fortell dette til mine disipler og til Peter.

Peter hadde opplevd de mørkeste dagene i sitt liv, og Jesus visste at han trengte en spesiell hilsen. Denne hilsen sender også 'Livets herre' til alle i Hvaler menighet, ja utover alle grenser.....og da kan vi synge med stor frimodighet: Bøtt er brøden, død er døden.....Nå ligger graven midt i gudshaven.....Med ønske om en GOD PÅSKE til alle bladets lesere!

Mvh Helge A. Johansen

PÅSKEMORGEN SLUKKER SORGEN

Påskemorgen slukker sorgen,
slukker sorgen til evig tid;
den har oss givet lyset og livet,
lyset og livet i dagning blid.
Påskemorgen slukker sorgen,
slukker sorgen til evig tid.

Bøtt er brøden, død er døden,
død er døden som syndens sold!
Nå ligger graven midt i gudshaven,
midt i gudghaven i Jesu vold.
Bøtt er brøden, død er døden,
død er døden som syndens sold!

Redningsmannen er oppstanden,
er oppstanden i morgengry!
Helvede greder, himlen seg gleder,
himlen seg gleder med lovsang ny.
Redningsmannen er oppstanden,
er oppstanden i morgengry!

Mørket greder, englekleder,
englekleder de er som lyn.
Om enn bedrøvet smiler dog støvet,
smiler dog støvet ved englesyn.
Mørket greder, englekleder,
englekleder de er som lyn.

Sangen toner, vår forsoner,
vår forsoner til evig pris;
han ville bløde for oss å møte,
for oss å møte i Paradis.
Sangen toner, vår forsoner,
vår forsoner til evig pris.

Se, i skarer opp vi farer,
opp vi farer fra grav i sky.
Tungene gløder, Herren vi møter,
Herren vi møter med lovsang på ny.
Se, iskarer opp vi farer,
opp vi farer fra grav i sky.

Tekst: N.F.S Grundtvig - Melodi: Ludvig M. Lindeman

Hva vet du om påske?

1. Hva betyr ordet påske?

2. Hva er den tidligste datoen for 1. påskedag?

3. Sola, påskeegg og gule kyllinger er symboler på det samme. På hva?

4. Hvilken profet profeterte slik om det som skulle skje påsøndag: "Se, din konge kommer til deg, rettferdig og rik på seier, fattig er han og rir på et esel, på en eselfole."?

5. Hvilken disippel ville ikke at Jesus skulle vaske føttene hans.

6. Hva bestod det opprinnelige påskemåltidet i Mosebøkene av?

7. I Getsemanehagen kuttet Peter øret av en mann. Hvem var han og hva het han?

8. Hvem sa: "Jeg syndet da jeg forrådde en uskyldig og sendte ham i døden." ?

9. Hvem ønsket jødene skulle slippe fri i stedet for Jesus?

10. Hvem vasket sine hender og sa: «Jeg finner ingen skyld hos ham.»?

11. Hva betyr Golgata?

12. På Jesu kors ble det skrevet bokstavene INRI. Hva betyr disse?

13. Hva skjedde med forhenget i templet da Jesus døde?

14. Hvem fikk lov av Pontius Pilatus til å ta Jesu kropp ned fra korset?

15. Hva skulle til for at Tomas skulle tro at Jesus var stått opp fra døde?

16. Hvilken kjent salme er følgende sitat hentet fra: «Åpen har jeg himlen funnet. Jesus vant, og jeg har vunnet»?

17. Hvem har skrevet påskesalmen: «Påskemorgen slukker sorgen»?

Svarene finner dere på side 42.

Flexx på Hvaler

Nå skal jeg slå et slag for Flexx bussen, et fint tilbud vi har fått her på Hvaler. Jeg har benyttet den mange ganger siden den startet i høst. Enten for å kjøre de 4 km fram til bybussen, eller å bli hentet på hjemvei fra byen. Jeg har brukt den til legesenterbesøk på Dypedalsåsen, til butikken eller hvor som helst et sted mellom Papper og Skjærhalden. Som så mange andre steder i kommunen har vi ingen andre busstilbud fra Spjær. Så jeg håper det ikke går som med «mini-bussen» i sin tid, eller «drosje for buss» som begge ble lagt ned etter en kort tid, men at mange benytter Flexxen slik at vi får beholde den.

Tilbudet gjelder mandag – onsdag – fredag fra klokken 09 til 13, på onsdager også fra 15 – 18. Du må ringe 03177 for bestilling, senest 2 timer før du trenger

bussen, og du kan forhåndsbestille for 2 uker frem. Det er bare å avbestille hvis du skulle ombestemme deg.

Sjåføren, Stein er en svært omgjengelig og hyggelig mann som gjør det beste for oss.

Blir vi mange nok brukere blir kanskje tilbudet utvidet.

Hvorfor ikke la bilen stå en gang imellom og la Flexxen, som jeg kaller den, kjøre deg fra dør til dør. Er det noe jeg ønsker meg, er det at de som tar imot bestillingene lærte seg litt om Hvalers geografi. Da ville flere kunne benytte samme tur.

Anne Margrete Eliassen

Ut i det blå 2015

Lysekil !!!

Busstur til Lysekil og Bokenäs gamla kyrka

Menighetens årlige utflukt blir denne gang en busstur til Bokenäs gamla kyrka og Havets Hus i Lysekil.

Bokenäs og Lysekil ligger på hver sin side av Gullmarsfjorden, med en kort fergetur og noen få km i mellom.

Bokenäs gamla kyrka er fra 1100-tallet, eller kanskje 1000-tallet. Dermed er den sammenlignbar med Hvaler kirke aldersmessig og har mye gammel historie.

Ragnar Bjørk kan denne kirken og vil føre oss rundt.

I Havets Hus inne i Lysekil kan vi studere sjølivet i 40 små og store akvarier. Det minste akvariet er bare på 70 liter mens det største rommer 140.000 liter. Haier, rokker og havål svømmer over hodet ditt når du går gjennom tunnelakvariet.

Programmet er ikke bestemt i detalj ennå, men det vil se omtrent slik ut:

- Bussavgang Skjærhalden 0900,
- Direkte til Bokenäs via Torp
- Omvisning v/Ragnar Bjørk
- Ferge over Gullmarsfjorden til Lysekil (gratis i Sverige!)
- Lunch
- Besøk i Havets Hus med akvarium
- Ankomst Skjærhalden ca 1800

Turen vil komme på ca 500,- pr. pers. inkl. lunch.

Påmeldingsfrist : mandag 25. mai til kirkekontoret Skjærhalden
tlf. 69379037/ post@hvaler.kirken.no

Hvem kan være med? Alle, absolutt alle, du også kan være med på denne turen. Vi legger opp til korte gåavstander fra bussen.

Sett av onsdag 17. juni og begynn å glede deg allerede nå!

Arrangør: *Diakoniutvalget*

Vårlig blomsterdekorasjon

Du trenger:

Glassbolle eller blomsterurne, blomsterjord, dekorsand, en dekorstein, perleblomster på løk, mini Saint Paulia og en liten grønn plante, – gjerne en mini sukkulent.

Dekorsand får du kjøpt i blomsterbutikkene. En pen dekorstein kan du kanskje finne selv når du går tur.

Slik gjør du:

- 1) Fyll glassbollen/blomsterurnen med jord.
- 2) Plant perleblomster, Saint Paulia og den grønne planten etter at du har fjernet plastpottene. Trykk jorda godt omkring plantene.
- 3) Legg dekorsteinen på plass og dryss på litt lekker dekorsand.

Perleblomster, Saint Paulia og sukkulenter krever alle lite stell. De passer derfor fint sammen. Når du lager en blomstergruppe er det en fordel å velge blomster og planter med samme vannings- og gjødselbehov. En blomsterdekorasjon er koselig pynt i stua eller på sitteplassen ute om våren og er også en fin og populær gave som man lett kan lage selv!

Lykke til og god påske!

Ellen

Blomsterdekorasjon, faglige tips og foto:
Anne-Lill og Elin

Perleblomster, mini Saint Paulia og mini sukkulent

Alt er skapt av deg, å Gud,
ved din makt og på ditt bud,
luft og lys og sjø og land,
fugl i skog og fisk i vann.

Blomst på mark og frukt på tre,
sol og lys og vind og sne,
hver en ting av stort og smått
har du skapt og skapt det godt.

Alt er skap av deg, å Gud,
ved din makt og på ditt bud.
Alt som lever her på jord,
priser deg, vår Skaper stor.

Barnesalmeboka nr. 84

Til deg som pårørende og har graver på Hvaler eller Spjærøy kirkegårder

Ingrid Dean, kirkeverge

Det er en vond og vanskelig tid for alle når en av de nærmeste dør. Mange står alene med tapet og føler seg ofte uvitende og hjelpeløs bl.a overfor de praktiske ting som må ordnes. Gjennom kontakt med prest eller begravelsesbyrå får de pårørende hjelp og rettledning i den første tiden etter dødsfallet.

Vi kommer her med litt informasjon og råd i forbindelse med det som skjer på kirkegården etter seremonien.

Kirkevergekontoret

Vil med dette gi noen opplysninger i forbindelse med gravsted. Ytterligere informasjon gis ved henvendelse til kirkevergen.

Foto: Tore E.Thorkildsen.

Valg av grav

Det er ikke anledning til å forhåndsfeste grav.

Den som bor på Hvaler, kan få velge grav enten på Spjærøy eller Hvaler kirkegårder.

Ved dødsfall er det anledning til å velge enkel kistegrav eller festet gravsted. En enkel grav er fri for betaling så lenge den er fredet, dvs 20 år.

Et festet gravsted består vanligvis av 2 graver. Den graven som tas i bruk er fri for betaling så lenge den er fredet, dvs. 20 år. De øvrige gravene festes mot betaling fra første stund. Den som sørger for gravferden må oppnevne en fester til gravstedet.

Når festetiden er ute, kan feste fornyes for 10 år om gangen.

Når det er ønske om å bruke et eksisterende gravsted, må det innhentes samtykke fra festeren av gravstedet. Fredningstiden (20 år) må selvsagt være utgått.

Urnegrav

Ved kremasjon kan man velge urnegrav på urnefelt. Den gir plass til 4 urner og er fri for betaling så lenge den er fredet, dvs 20 år. Det er ikke anledning å feste flere urnegraver sammen.

Det er også mulig å velge anonym grav. Da kan det ikke settes opp gravminne, og gravens nøyaktige plassering vil bare være kjent for kirkegårdsadministrasjonen.

Det er mulig for utensoknsboende å søke om urnegrav på Hvaler. Disse urnegravene skal det betales festeavgift for fra første stund. Søknaden sendes til kirkevergekontoret.

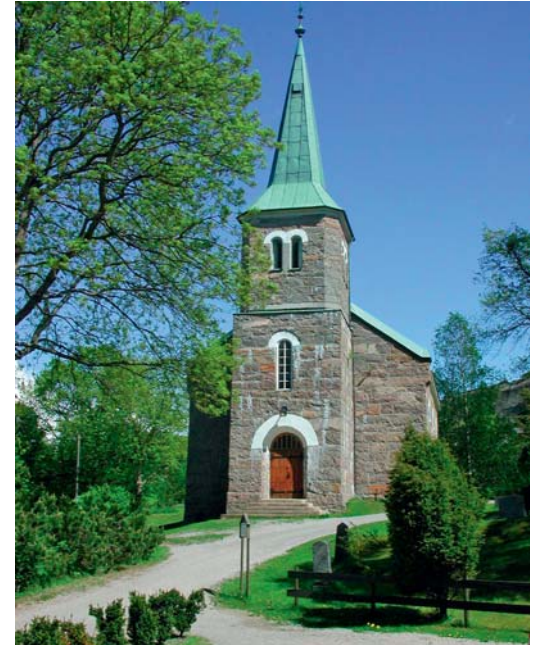

Foto: Tore E.Thorkildsen.

Når urnen er klar blir pårørende kontaktet for å avtale nedsettelsen. Den finner sted med eller uten pårørende tilstede. Etter loven skal urner nedsettes innen 6 mnd.

Gravminne/støtte

Det er ingen plikt til å sette opp gravminne, graven er likevel fredet i fredningstiden.

Gravminne må ikke settes opp uten godkjenning av kirkevergen. Det kan anlegges blomsterbed foran gravminne, men bedet må ikke rammes inn med stein, o.l.

Det må ikke plantes busker og trær

rundt gravminne, heller ikke løse gjenstander som vanskeliggjør klipping.

For de som ønsker hjelp til årlig stell av grav, kan kirkevergen kontaktes. Det er også mulig å sette av penger til stell over flere år – da opprettes gravfond.

Kontakt kirkevergen for mer opplysninger om fond.

Husk å melde fra om adresseforandringer

Kirkevergens kontor
Storveien 12
1680 Skjærhalden
Tlf. 69 37 90 37

Ingrid Dean, kirkeverge tlf 47 47 97 30
Terje Moen, kirkegårdsarbeider tlf 954 57 722

Velkommen til Tjellholmen på Hvaler!

KFUK-KFUM Østfold krets arrangerer 3 leirer i sommer

Knøtte- og familieleir 5.-7.juni

Hovedmålgruppen er barn født i 2006-2010 i følge med voksen, men søsken er også velkomne til å være med! Her går det an å komme sammen med en av foreldrene eller foresatte, hele familien, besteforeldre, bestevenner sammen med en voksen osv. Det er mange muligheter på Tjellholmen: kanopadling, bading, hobbyverksted, fotball, lek og sang. Leiren avsluttes med gudstjeneste søndag. Dette er det første trinnet på vei inn i KFUK-KFUMs magiske leirverden!

Trialeir 29.juni – 2.juli

For deg som før ferien går i 2.-7.klasse! Her er det mye forskjellig på programmet: kanopadling, bading, dans, hobby, fotball, underholdningskvelder og mye mer! Hver morgen har vi en morgensamling og dagen

avrundes med kveldsavslutning. Dessuten er det mange muligheter for å utforske øya!

K-helg 21.-23.august

En frihelg for "fargerike" KFUKere (kvinner) i alle aldre! Her er det mye tid til sosialt samvær, hyggelig program og mye god mat!

Andre aktuelle datoer er Tjellholmendagen 14.juni, TT15 på Gjøvik 23.-28.juni og Ungdomsleir på Tjellholmen 16.-18.oktober. Informasjon legges ut forløpende på www.kfuk-kfum.no. Der kan du også lese mer om leirene og få informasjon om priser, påmelding mm. Ønsker du leirprogrammet tilsendt i posten, så er det også mulig. Ta kontakt med kretssekretær Berit Movik Lo, tlf 48950449 eller ostfold@kfuk-kfum.no om du har spørsmål eller annet. Følg oss gjerne på Facebook Kfuk-kfum Østfold krets.

Grenseløs korsang

I 2012 var Hvaler Trivselskor med på en korfestival i Italia. Vi var ett av flere kor som fikk synge i noen av Toscanas flotte kirker. Den siste konserten, der hvert kor sang noen få sanger, ble avsluttet med to felles nummer; «Va, pensiero» fra Nabucco av Giuseppe Verdi og Giacomo Puccinis «Messa di Gloria». Det var en mektig opplevelse å være en del av flere hundre sangere som fylte kirken med vakre toner.

I tillegg til flere flotte konsertopplevelser, var det også sosiale samlinger – og vi ble kjent med andre korsangere. Det var kor fra hele Europa, og ett av disse var Chorus fra Grebbestad.

For ett år siden møtte vi Chorus igjen, og

hadde et felles seminar en helg i Sverige. Helgen ble avsluttet med en konsert i Grebbestad kirke.

18. og 19. april i år kommer Chorus på besøk til Hvaler. Vi skal ha seminar og øvelser på Skjærhalden Sjøbuer – og avslutter helgen med konsert søndag 19. april på Floren skole.

I Grebbestad kirke for ett år siden fyltes benkeradene – så vi håper at vi kan by på den samme oppslutningen her – og ønsker velkommen til en hyggelig ettermiddagskonsert!

Hvaler Trivselskor og Chorus ønsker hjertelig velkommen!

Kari Tønnesen

HVALER TRIVSELSKOR
&
CHORUS FRA GREBBESTAD
I GRENSELØS KORSANG
på Floren skole
Søndag 19. april kl. 16.00
Konserten er gratis
Salg av kaffe, kaker,
boller & brus
Loddsalg ~ flotte gevinster
VELKOMMEN

Barnesidene

PÅSKE-QUIZ

1. Hvem forrådte Jesus og fikk 30 sølvpenger?
2. Hvem fornektet Jesus 3 ganger?
3. Hvem var landshøvding i Jerusalem og dømte Jesus til døden?
4. På hvilken dag sto Jesus opp fra de døde?

PREMIE!

Send svarene inn til marius@hvaler.kirken.no.
Har du alle riktige svar, blir du med på trekningen av en flott premie! Husk å skrive navn, alder og adresse!

Svar på forrige rebus var: **Juletre**.
Amalie Weiby Olsen hadde rett og ble trukket ut som heldige vinner der hun en flott jule-CD.

PÅSKEVITS!

Læreren: Vet du hva som skjedde med Jesus i påsken, Ole?
Ole: Nei, lærer, vi var på fjellet da.

FOTO-KONKURRANSE!!!

Send inn et bilde der temaet er **NATUR!**
Vinneren får bildet sitt i menighetsbladet i neste nummer!

Innsendelsesfrist: 1. mai

Lite tilbakeblikk . . .

Lucia

Om kvelden 13. desember, selveste luciadagen, fylte glade barnestemmer oppholdsrom og korridorer med fin sang på Dypedalsåsen Eldresenter.

Søndag 15. desember ble luciadagen feiret i Spjærøy kirke under gudstjenesten. Det er alltid høytidelig når luciaprosesjonen kommer syngende inn i kirken. De mange frammøtte fikk også være med på å delta i luciasangen. Luciadeltagerne hadde flere julesanger på programmet denne dagen, alle akkompagnert av organist Sten Næss. Sogneprest Grethe Hummel ledet den hyggelige familiegudstjenesten. På kirkekaffen smakte de hjemmebakte lussekattene aldeles nydelig, syntes både små og store. Lussekattene forsvant som dugg for sol. Luciadeltagerne fikk en vakker rose hver for fin sang og flott prosesjon.

Luciaprosesjonen, små hvitklede jenter og gutter med glitter i håret og lys i hendene, vandret syngende rundt på alle avdelingene og skapte høytid og julestemning for beboere, ansatte og besøkende. Noe som ble satt tydelig pris på. En hyggelig opplevelse for barna også!

Barnekorgruppens «levende krybbe».

Julaften på Dypedalsåsen

Det er en mangeårig og hyggelig tradisjon at sognepresten holder andakt på Dypedalsåsen Eldresenter julaften formiddag. Grethe Hummel ledet. Hun leste juleevangeliet, levendegjort av barnegruppens deltagere, og delte ord til ettertanke med alle framføtte. Korgruppen framførte julesanger, blant andre den koselige sangen «Nå har vi vaska golvet» av Alf Prøysen. Den passet fint i anledning Prøysenjubilæet 2014. Fellessang hørte med, og organist Ken Phillips og elever akkompagnerte.

De tre vise menn kom med gaver til jesusbarnet.

En hyggelig innledning til den store høytiden!

Ellen

Liker du å synge og har du lyst til å synge i kor? Nå kan du som er 10 år eller fyller 10 år i løpet av 2015, få være med på:

Hvaler Tweens

Hvaler Tweens er et **SUPERKULT** kor for barn i alderen 10-13 år.

Hvaler Tweens øver hver

- Tirsdag kl. 14.15 - 15.15 på Åttekanten skole.
- Onsdag kl. 13.45 - 14.45 på Floren Skole
(Disse øvelsene er identiske)

VELKOMMEN! :)

Hvaler Tweens startet høsten 2014. Koret er en del av Hvaler menighet og instruktør er **Marius Sørli Eriksen**.

For mer informasjon: Ring/send sms på tlf. 45001305 eller send e-post til marius@hvaler.kirken.no

Spennende tårnagent-oppdrag i kirken

Tårnagenthelg sto for tur med engasjerte agenter på mysterieløsning i kirken.

Årest tårnagenter klare for å løse mysterier i kirken.

Lørdag 31. januar og søndag 1. februar var det Tårnagenthelg i Spjærøy kirke. Dette er et trosopplæringstiltak for 8-åringer som Hvaler menighet arran-

Barna på jakt etter symboler i kirkerommet

gerer hvert år. Her fikk barna løse mysterier og lære litt om kirken og få litt kunnskap fra Bibelen.

Spennende oppgaver

Fire stasjoner var plassert rundt omkring i kirkerommene. Det første mysteriet var symboljakt og her måtte agentene bruke forstørrelsesglassene sine for å løse bildegåtene og finne det som var avbildet i kirkerommet. Barna fikk svar på spørsmålene om hvorfor de ulike symbolene er plassert i kirken. På andre stasjon ble barna fortalt anekdoten om fangen som skulle få friheten hvis han greide å klippe frem et kors i ett klipp av et ark. Tårnagentene brettet derfor ark og klippet frem korset. Den neste posten

Tårnagentene opp mot tårnet i Spjærøy kirke.

Rebusløsning for å kunne vite hvor de skulle lete etter gjenstander i kirken.

var rebusløp der svarene var ulike gjenstander som er i kirken som gammel bibel, døpefontant og de femarmede lysestakene. Etter å ha løst rebusene var det å finne det i kirken. På siste post fikk 8-åringene være med på tårnekspedisjonen. Her fikk de utforske kirkeklokka og ringemekanismen. Barna fikk lære om kirkeklokkenes historie og aktuell bruk.

Ellers ble det også sanger, lek, agentpizza og agentgodteri.

Tårnagentgudstjeneste

På søndag var det tårnagentgudstjenesten der de unge tårnagentene sang «Kom, kom igjen! Kom igjen, Tårnagenter! Kom, kom igjen! Kom igjen gutter og jenter». Alle fikk en gave fra menigheten, boka «Skatten i Liljedal» der de selv kunne fortsette med å utforske.

Marius Sørli Eriksen

Barna brettet og klippet ark for å få fram et kors.

Kreative låtskrivere

Hvaler Musikkverksted holder på for tiden med låtskriving der spennende musikkprosjekter er i gang!

Hvaler Musikkverksted arrangerer dette vårhalvåret låtskrivingsverksted for ungdom. Ungdom fra 14-17 år samles jevnlig på Kirkens Hus på Skjærhalden der de lager sine egne låter. De fleste jobber i grupper der de skriver en hel låt sammen. Dette prosjektet foregår over flere ganger, fra idé til ferdig produkt.

Første samling var fokuset på å skrive en sangtekst. Her jobbet ungdommene både innhold, rim og rytme, om antall vers, refreng, bridge osv. Neste samling var fokuset melodi til teksten og arrangering av låta.

Etter påske begynner selve produksjonen av låtene. Da blir det studioinnspilling med vokal og instrumenter. Så det blir spennende!

Marius Sørli Eriksen

Emilie Amundsen, Charlotte Kristine Faller Andersen og Jesper Feldt er blant ungdommene som deltar på låtskrivingsverkstedet. Her samarbeider de og lager en tekst til den nye låta deres.

LARS EGIL LANDE
MEK. & SVEIS

Lars Egil Lande

mob.: 91 88 38 97
e-post: lelande@online.no

Skjelsbu 14
1684 Vesterøy

**SE VÅRE NYE
NETTSIDER PÅ
WWW.LIERSHUSFLID.NO**

Liers Husflid

Ivar Lier AS, Nygaardsgt. 49-51, 1607 Fredrikstad
Telefon 69 31 67 06 / 69 31 63 39
e-post: post@liershusflid.no
www.liershusflid.no / www.lokenbunaden.no

Terrengtilpasset legging av vann og avløp i kystsonen

Som medlem i rørleggerkjeden Bademiljø, tilbyr vi høy faglig kompetanse og et stort utvalg av varer. Vi utfører alle typer rørleggertjenester, og er totalleverandør av komplette bad og våtrom. Vår spesialitet er terrengtilpassede løsninger for vann og avløp.

Vår maskinpark er tilpasset de fleste typer graveoppdrag. I sårbart terreng benyttes minigraver og beltedumper med gummibelter. Vi har gravemaskiner, båter, lastebil, traktor m/henger, ATW og minidumper. Samt en egen leker for sjørbeider og transport av maskiner og utstyr.

- Vi leverer alt til nybygg og rehabilitering av hus og hytte
- Egen graveavdeling
- Vi tar oss av søknader og projektering
- Lang erfaring i bygging av vann- og avløpsanlegg for hus og hytte
- Ønsker du befaring, kommer vi hjem til deg, så vi kan planlegge badet sammen
- Vi bytter armaturer, dusj, wc, varmtvannsbereder og utfører vedlikehold av røranlegg

Bademiljø

Hvaler Rørleggerbedrift AS

Hvaler Butikk og kontor

Dahlheim 2, 1684 Vesterøy – Telefon: 69 37 56 60 – E-post: post@hvaler-ror.no – www.hvaler-ror.no

Fredrikstadkontor

Stabburveien 10, 1617 Fredrikstad – Telefon: 69 37 56 60 – E-post: post@hvaler-ror.no – www.hvaler-ror.no

JØLSTAD
begravelsesbyrå

Benjamin Nordling

Svein Åge Johansen

Hans K. Helgesen

Vakttelefon 69 38 54 40 (24 timer)

Farmannsgate 10

www.jolstad.no
begravelsesbyråkjeden Jølstad

Lokaleid begravelsesbyrå

Vesterøy 8-23
8-21
Søndag 11-17

Telefon
69 37 71 69

KIWI mini
pris

Lokalkunnskap & Leveransegaranti

PRIVATmegleren Fredrikstad består av et håndplukket meglerteam som har lang erfaring og sterk fokus på lokalkunnskap, profesjonalitet, nøyaktighet og detaljer. Dette kombinert med et unikt verktøy og skreddersøm, gir en optimal salgsprosess for din eiendom. Vår forpliktelse til deg ligger i vår Leveransegaranti - en detaljert beskrivelse av salgsprosessen som du kan følge til enhver tid. PRIVATmegleren Fredrikstad sørger for at alle detaljer i prosessen gjennomføres i henhold til denne garantien.

PRIVATmegleren
Fredrikstad

I samarbeid med Nordea

Nygaardsgata 42 - Tlf. 97 17 86 20 - www.privatmegleren.no

HVASSER SMIE

- Badetrapp i aluminium lages på mål etter kundens behov.
- Også standard mål.

Tlf 90 67 82 00

ivar-kan@online.no
badetrapp.no

Løsning - Hva vet du om påske?

1. Påske kommer av det hebraiske ordet pesach, betyr gå forbi, stammer fra jødernes historie da Moses førte folket ut av slaveriet i Egypt
2. 22. mars er den tidligste dato for 1. påskedag. Kirkemøtet i Nikea i 325 bestemte at påskedag skulle være første søndag etter første fullmåne etter 21. mars. Dermed kan datoen variere fra 22. mars til 25. april.
3. Sola, påskeegget og gule kyllinger er symboler på liv.
4. Profeten Sakarja profeterte om kongen som skulle ri på et esel.
5. Peter ville ikke at Jesus skulle vaske føttene hans.
6. Det opprinnelige påskemåltidet bestod av lam stekt over ild, usyret brød og bitre urter.
7. Peter kuttet øret av øversteprestens tjener Malkos.
8. Judas sa: "Jeg syndet da jeg forrædde en uskyldig og sendte ham i døden." ?
9. Jødene ønsket at Barrabas skulle slippe fri.
10. Pontius Pilatus vasket sine hender og sa: "Jeg finner ingen skyld hos ham."?
11. Golgata betyr «Hodeskallen».
12. INRI betyr «Jesus fra Nasaret, jødenenes konge».
13. Forhenget i templet revnet i to da Jesus døde.
14. Josef Fra Arimatea fikk lov av Pontius Pilatus til å ta Jesu kropp ned fra korset.
15. For at Tomas skulle tro på Jesu oppstandelse vill han se og kjenne naglemerkene i hendene og spydsåret i siden.
16. Sitatet er hentet fra salmen «Jesus lever, graven brast.»
17. Nikolaj F. S. Grundtvig har skrevet «Påskemorgen slukker sorgen».

Glenn A. Martinsen Graveservice

977 82 958 - glandrew@online.no

• GRUNNARBEID • V/A • LANDSKAPSUTFORMING
• TRAKTORTRANSPORT I TERRENG • TREFELLING

MASKIN-
ENTREPRENØRENE
FORBUND

Martin J Holter AS

Vi utfører alt innen
*Graving/Sprenging/tomtearbeid
*Riving
*Vann og avløp
*Transport med lastebil/traktor
*Utleie av container
*Vi har sentral godkjenning for ansvarsrett

Mobil: Martin J Holter
91889032
Epost: martin@martinholter.no

Hyggetur for Hvalers pensjonister 2015

Lions på Hvaler har igjen gleden av å kunne invitere pensjonister i Hvaler med på hyggetur lørdag 25 april 2015, tur-retur Strømstad - Sandefjord - Strømstad med M/S «Oslofjord»

OBS-OBS!!! Nye Rutetider med Fjord Line.
I år som i fjord inntar vi frokosten i kaféen i Hvalerhallen.

Program:

- 08:15-09:15** Vi serverer en enkel frokost i kaféen i Hvalerhallen før avreise med buss til Strømstad.
- 09:45:00** Avreise fra Strømstad med M/S «Oslofjord» til Sandefjord.
- 13:00** Retur fra Sandefjord, hvor det umiddelbart etter avgang vil bli servert koldtbord med drikke i skipets restaurant.
- 15:30** Vi er tilbake i Strømstad, hvor bussen venter og kjører oss hjem. Det blir som vanlig lotteri på hjemveien. Masse gevinster.

Ta med deg din ledsager eller medhjelper på turen, Og vi er sikre på at du/dere vil få en hyggelig tur.

Er det noen som har behov for skyss til / fra Hvalerhallen, sier dere fra til oss ved påmelding.

Pris pr. pers. kr.350,-

Påmelding innen: Søndag 19 april 2015
Husk og oppgi fødsels år ved påmelding !

Påmelding til: Helge Fredriksen tlf. mobil 91 31 40 26
Egil Adolfsen tlf. 69 37 92 67 eller mobil 47 87 12 95

Vel møtt til hygge - tur !

Fra foreningslivet på Hvaler

Søndre Kirkøy misjonsforening

26.4 - 31.5
Kirkens hus kl 17
Velkommen!

Normisjonen

2.4 - 7.5
Kirkens hus kl 18.00. Velkommen!

Sjømannsmisjonen

13.04 - 11.05
Kirkens hus kl. 19.00
Velkommen!

08.06 Sommertur i vårt nærmiljø.
Kontakt leder Ragnhild Nordengen for
mer informasjon. Mobil 482 24 071

Vesterøy misjonsforening

Kontakt Eva Johansen for informasjon
om vårens møter. Mobil: 404 11 188
Velkommen

Møte mellom mennesker

LIVSMOT I MØRKET

Torsdag 16 april kl. 19.00 i Spjærøy kirke
forteller Jostein H. Sandmark om året etter
Bjørkelangen-ulykken – om sinne og
gudskamp, fortvilelse og oppmuntringer,
klemmer og latter. Han svarer også gjerne
på spørsmål.

Enkel servering. Inngang kr 100.
Åpent for alle. Velkommen

Hvaler Pleiehjemsforening

Onsdag 15.04 Kl. 18.00
Onsdag 20.05. Kl. 18.00
Onsdag 17.06. Kl. 17.00 St. Hans fest
Fredag 26.06. Kl. 16.00 Basar
Lørdag 27.06. Kl. 12.00 Basar

Strikkeklubben

Asmaløy bedehus den første torsdagen i
månedens kl. 19. Vær velkommen!
Kontaktperson: Anne Marit Kolbeinsen,
mob 41472251

Asmaløy misjonsforening

Samlinger på Asmaløy bedehus den siste
mandagen i måneden kl.19. Velkommen!
Kontaktperson: Anne Hvalgård,
mob. 99583695

Formiddagstreff 2015

Onsdag 25. mars, kl. 11: Kirkens Hus
Onsdag 22. april, kl. 11: Asmaløy Bedehus
Onsdag 10. juni Ut i det blå

Hvaler Røde Kors - Omsorg

har medlemsmøter i Kirkens Hus på
Skjærhalden hver 4. torsdag i måneden
kl 18.30.
Vi ønsker gamle og spesielt nye medlem-
mer velkommen til hyggelig samvær!

Øymarsjen søndag 26. april.

Start kl. 9.00-12.00 fra Åttekanten skole.
Flere løyper. Salg av kaffe brus og pølser.
Velkommen! Arrangør: Hvaler IL

Gudstjenester

Alle gudstjenester i Hvaler begynner kl.11.00 – hvis ikke
annet er oppgitt. Sjekk annonseringen på forhånd.

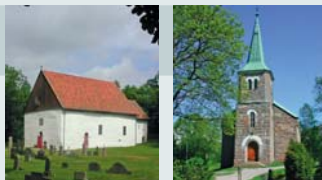
Du er alltid velkommen til kirken

Gudstjenester på Hvaler vår 2015

12. april	Spjærøy	Konfirmantenes gudstjeneste. Konfirmantene har ansvaret. Det blir mye sang og musikk. Nattverd og kirkekaffe. Søndagsskole.
19. april	Spjærøy	Gudstjeneste med nattverd. Søndagsskole.
26. april	Hvaler	Gudstjeneste i regi av «Møtested kirken». Østerhaug deltar og inviterer til kirkekaffe.
3. mai	Hvaler	Konfirmasjon
9. mai, kl. 11	Spjærøy	Konfirmasjon
9. mai, kl. 13	Spjærøy	Konfirmasjon
10. mai, kl. 11	Spjærøy	Konfirmasjon
17. mai, kl. 10.30	Hvaler	Friluftsgudstjeneste på Tusenårsstedet
24. mai	Spjærøy	Høytidsgudstjeneste
31. mai	Brottet	Familiegudstjeneste i Brottet. Samarbeid med Kråkerøy menighet. Hvaler Tweens. Grill og sporlek.
7. juni		Kommandantgården i Fredrikstad Skaperverkets dag - fellesgudstjeneste
14. juni	Hvaler	Gudstjeneste med nattverd
21. juni	Spjærøy	Gudstjeneste med nattverd
28. juni	Brygga, Fredrikstad	Fellesgudstjeneste under Glommafestivalen

Siste frist med stoff til sommernummeret er 1. mai.

Folkemengdens bevegelse

DØDE

Hvaler kirke

Liv Nordal
Johan Barthol Holm
Reidun Svendsen
Arne Johansen
Hanna Karin Plau
Anne-Sofie Høiås
Turid Svendsen
Gerd Kristine Arntzen
Linda Mari Johansen
Thorid Mathilde Refne
Stein Bjørck

Spjærøy kirke

Heidi Askeli
Tove Skibstad
Kari Sætre
Alf Knutzen

DØPTE

Hvaler kirke

Tim Strømnes
Lucas Lorentzen-Gadaleta
Hannah Josefin Rexten-Persson

Spjærøy kirke

Astrid Sofie Kvendseth Wågås
Michelle Helgesen
Isabell Ovidia Helgesen
Hennie Tangen Johnsen
Jonas Lien Holte

Handlebussen

Er dette noe for deg?

Hver torsdag, året rundt, kjører "Handlebussen" (Stiftelsen Dypedalåsen), fra Asmaløy, Spjærøy og Vesterøy, til Kiwi i Ødegården.

Oppsatt kjøretid for alle 3 øyer, henter deg hjemme, og kjører deg hjem for en symbolsk sum av kr 20,-

Vi er 3 blide og behjelpelige sjåførere som kjører hver vår gang, Vera Jørstad, Bjørn Refsgård og Lill Chlasen

Vi beklager at det ikke er et tilbud på Kirkøy, kan vurderes, men da må det meldes inn behov.

Trenger du å være med? Ring Lill på tlf 416 00 954

DEN
NORSKE
KIRKE

HVALER MENIGHET

Kirkekontoret

Storveien 12, 1680 Skjærhalden
Telefon: 69 37 90 37 - Faks: 69 37 95 25
e-post: post@hvaler.kirken.no

Menighetsråd/Fellesråd

Einar Morland, leder
Gilboveien 13, 1680 Skjærhalden
Telefon 69 37 97 72, mobil 934 07 085
e-post: emorlan@online.no

Menighetsrådets/Fellesrådets adresse:
Storveien 12, 1680 Skjærhalden
e-post: post@hvaler.kirken.no

Hvaler menighetsblad

Kirkekontoret, Storveien 12,
1680 Skjærhalden
Ansvarlig utgiver: Hvaler menighetsråd
e-post: post@hvaler.kirken.no
Kontonummer 7050.06.20976

Redaksjonskomité:

Ragnar Bjørck, Ellen Bjørnvall Vikar,
Grethe Hummel, Einar Morland

Trykk: Møklegaards Trykkeri AS, Fredrikstad
epost: info@moklegaard.no

Layout: Bjarne Haukø

Ansatte

Terje Moen, kirketjener,
egen tlf. 954 57 722
e-post: temo@hvaler.kirken.no

Marianne Haugholt,
kirketjener 50 % stilling
kontormedarbeider 20 % stilling
mobiltlf. 474 79 735
e-post: marianne@hvaler.kirken.no

Ken Phillips, kirkemusiker,
egen tlf. 414 69 147
e-post: keph@hvaler.kirken.no

Grethe Hummel, sogneprest
mobiltlf. 474 79 731
e-post: grethe@hvaler.kirken.no

Ingrid Dean, kirkeverge/daglig leder
mobiltlf. 474 79 730
e-post: inde@hvaler.kirken.no

Marius Sørлие Eriksen, trosopplærer
75% stilling
mobiltlf. 450 01 305
e-post: marius@hvaler.kirken.no

Velkommen til

Friluftsgudstjeneste for store og små

31.mai, kl.11.00 i Brottet på Spjærøy

Hvaler Tweens, ungdommer fra Hvaler og Kråkerøy og deltagere fra «Tiern – gratulerer med dåpen!» bidrar.

Etter gudstjenesten kan du:

- Grille (ta med mat og drikke)
- Få servert kaffe og kaker
 - Være med på leker
 - Prøve deg som stenhugger
- Se film om stenhuggerne i Dypedal
 - Besøke smeden i smia

OBS! Kle deg godt i tilfelle dårlig vær!

*For spørsmål om arrangementet, vennligst kontakt
Ole Hauglum eller Kari Jenseg på Kråkerøy (69 38 28 28)
eller Grethe Hummel på Hvaler (69 37 90 37).*

